ভাষাবিজ্ঞানৰ বিভিন শাখা-প্ৰশাখাসমূহ ঃ বৰ্ণনামূলক, ঐতিহাসিক, তুলনামূলক, বিৰোধমূলক।

সমাজ ভাষাবিজ্ঞান, মনো ভাষাবিজ্ঞান, শৈলী ভাষাবিজ্ঞান, ভাষাভূগোল, ডপভাষাবিজ্ঞান।

শব্দাৰ্থতত্ত্ব ঃ বাক্যত ব্যৱহৃত শব্দৰ অৰ্থ সদায় একেদৰে নাথাকে। শব্দৰ অৰ্থৰ পৰিৱৰ্তন, পৰিৱৰ্তনৰ কাৰণ, পৰিৱৰ্তনৰ ধাৰা আদিৰ বিষয়ে য'ত বিজ্ঞানসন্মত অধ্যয়নেহ শব্দাৰ্থতত্ত্ব।

ভাষা বৈজ্ঞানিক ষ্টৰ্টভেণ্টে ভাষাৰ সংজ্ঞা এনেদৰে দিছে--

“A language is a system of arbitrary vocal symble by which members group co-operate and interact”

ভাষাবিজ্ঞান কাক বোলে?

ভাষাতত্ত্ব কাক বোলে?

ভাষাবিজ্ঞান আৰু ভাষাতত্ত্বৰ মাজত থকা মিল আৰু অমিল।

ব্যাকৰণ কাক বোলে?

ভাষাবিজ্ঞান আৰু ব্যাকৰণৰ মাজত পাৰ্থক্য

ধ্বনি বিজ্ঞান ঃ ধ্বনি কাক বোলে, ধ্বনি ডচ্চাৰণৰ পদ্ধতি, বাকযন্ত্ৰ, ডচ্চাৰণ কৰণ, ডচ্চাৰণ স্থান, ধ্বনিৰ শ্ৰেণী বিভাগ হত্যাদিৰ সবিশেষ অধ্যয়ন।

ৰূপতত্ত্ব ঃ ধ্বনি সংযোগৰ ফলত কেনেদৰে ৰূপৰ সৃষ্টি, ৰূপৰ শ্ৰেণীবিভাগ, যুক্তৰূপ কাক বোলে, মুক্তৰূপ কাক বোলে, ৰূপৰ আকৃতি, প্ৰাকৃতি, ডপাকৃতি কি ৰূপ প্ৰয়োগৰ স্থান আদিৰ বিষয়ে সবিশেষ বা বিজ্ঞান সন্মত অধ্যয়ন।

বাক্যতত্ত্ব ঃ ৰূপৰ সংযোগৰ ফলত বাক্যৰ সৃষ্টি কেনেদৰে হয়, বাক্যৰ জৰিয়তে কেনেদৰে মানুহে মনৰ ভাৱ প্ৰকাশ কৰিব পাৰে, বাক্যৰ বিভিন ধৰণৰ শ্ৰেণী বিভাগ, নিকটস্থ্ অংগ কাক বোলে আদিৰ বিষয়ে বাক্যতত্ত্বই বিজ্ঞানসন্মত ৰূপত আলোচনাব কৰে।

ভাষাতত্ত্ব কাক বোলে? ভাষাতত্ত্ব আৰু ভাষাবিজ্ঞানৰ মাজত সম্পৰ্ক কি? ভাষাতত্ত্ব অধ্যয়নৰ পদ্ধতি , ভাষাতত্ত্বৰ সাংস্কৃতিক তাৎপৰ্য ।

ব্যাকৰণ কাক বোলে? ব্যাকৰণৰ শ্ৰেণীবিভাগ, পৰম্পৰাগত ব্যাকৰণ, আধুনিক ব্যাকৰণ, ৰূপান্তৰ উৎপাদক ব্যাকৰণ, ব্যাকৰণৰ লগত ভাষাবিজ্ঞান আৰু ভাষাতত্ত্বৰ সম্পৰ্ক ।

- ভাষা বিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা ঃ “William G. moullton এ ভাষা বিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা এনেদৰে দাঙি ধৰিছে-- “Linguistic is a branch of learning which studies the language of man and all human societies, how each such language is constructed how it varies through space and changes through time, how it is related to other languages and how it is used by speaker,”